

Olje- og energidepartementet
postmottak@oed.dep.no
Ref.: 18/1791

Oslo, 31.01.2019

Hørings svar fra Norsk Varmepumpeforening – Endringer i energiloven og naturgassloven

Vi viser til høringsforslag om endringer i energiloven og naturgassloven. Høringsforslaget er med på å legge til rette for gjennomføring av Europaparlaments- og rådsdirektiv 2010/31/EU om bygningers energiytelse (byggningsenergidirektiv II) og Europaparlaments- og rådsdirektiv 2012/27/EU om energieffektivitet (energieffektiviseringsdirektivet). Formålet med byggningsenergidirektiv II er å fremme bygningers energiytelse. Departementet sendte dette direktivet på offentlig høring 1. november 2010. Formålet med energieffektiviseringsdirektivet er sammensatt, men bestemmelsene sikter mot energieffektivisering av økonomien. Energieffektiviseringsdirektivet ble sendt på offentlig høring 20. desember 2012.

Nye endringer i byggningsenergidirektivet ble vedtatt og publisert i EU våren 2018, jf. Europaparlaments- og rådsdirektiv 2018/844/EU. Departementet sendte dette endringsdirektivet på offentlig høring 5. september 2018. Nye endringer i energieffektiviseringsdirektivet ble vedtatt av EU i juni 2018 og publisert i EU i desember 2018, jf. Europaparlaments- og rådsdirektiv 2018/2002/EU. Departementet sendte dette endringsdirektivet på offentlig høring den 14. januar 2019.

Energieffektivisering er viktig på veien mot lavutslippssamfunnet

Norsk Varmepumpeforening (NOVAP) er positive til implementering av byggningsenergidirektiv II og energieffektiviseringsdirektivet i Norge. Energieffektivisering av byggsektoren vil være svært viktig for Norge på veien mot lavutslippssamfunnet. NVE har estimert at strømforbruket vil øke med 23 TWh frem til 2035 fra dagens forbruk på 134 TWh til 157 TWh i 2035. Statnett har estimert at det i Norge vil være behov for 30-50 TWh ny kraft for en fullelektrifisering av energiforbruket. Elekrisitet som frigjøres fra byggsektoren kan brukes til konvertering av fossil energibruk innenfor transportsektoren, olje- og gassutvinning og til nyetableringer av datasentre og kraftkrevende industri.

NVE estimerer i sin markedsanalyse at produksjon av vindkraft i Norge vil øke fra 4 TWh i 2016 til 25 TWh i 2030. Selv om fornybar kraftproduksjon ikke gir utslipp av klimagasser innebærer det miljømessige ulemper. Det er en vanlig oppfatning at Norge har mange og store sammenhengende områder med tilnærmet urørt natur. Virkeligheten er at det finnes langt mindre urørt natur i dag enn for bare noen tiår siden. De fleste tyngre inngrepene i naturen er irreversible, slik at verdien for naturmangfold vanskelig kan gjenkapes. En økt satsning på energieffektivisering kan bidra til at behovet for utbygging av landbasert vindkraft reduseres, og mer urørt og inngrepsfri natur kan bevares.

Energieffektivisering gir lavere kraftpris

Til tross for at Norge har en kraftproduksjon som er nær 100 prosent fornybar, er kraftprisen tett knyttet til kostnadene ved å produsere kraft i kull- og gasskraftverk. Gjennom handel med kull- og gassproduserende land påvirkes norske kraftpriser av prisnivået i disse landene. Selv om det er en rekke andre forhold i markedet som påvirker kraftprisen så er den nasjonale balansen mellom produksjon og forbruk av betydning. Mer energieffektivisering gir lavere kraftpriser i Norge. De høyeste strømprisene det siste tiåret hadde vi i 2010 med en kraftpris på 47 øre per kWh. Dette året hadde vi et kraftunderskudd på 7 TWh. De laveste strømprisene det siste tiåret hadde vi i 2015 med en kraftpris på 25 øre per kWh. Dette året hadde vi et kraftoverskudd på 15 TWh.

I 2018 og 2019 har vi opplevd en betydelig økning i kraftprisen i Norden. Denne økningen skyldes noe lavere fyllingsgrad enn normalt i vannmagasinene, og en betydelig økning i kvoteprisen for CO₂.

Implementering av direktiver tar alt for lang tid

NOVAP mener at det er svært uheldig at norske myndigheter bruker så lang tid på å implementere EU-direktiver som er viktige for at Norge skal bli et lavutslippssamfunn. Dette gjør at Norge faller akterut når det gjelder energieffektivisering i forhold til våre nordiske naboland og resten av Europa. Danmark og Sverige har stor eksport av varer og tjenester knyttet opp mot energieffektivisering. Dette vil være et vekstmarked i Europa frem mot 2050, og det vil også være store muligheter for norske aktører innenfor dette markedet.

Det er for oss helt uforståelig at det tar over 8 år fra et direktiv er implementert i EU til prosessen med å implementere direktivet i Norge starter opp. I energieffektiviseringsdirektivet fra 2012 ligger det inne en målsetning om 20 prosent energieffektivisering innen 2020. Når vi tidligst får implementert direktivet i 2019 har vi kun ett år på oss for å oppnå denne målsetningen.

OED skriver i høringsnotatet at bygningsenergidirektiv III fra 2018 ikke behandles i høringsnotatet. Dette gjelder også for revidert energieffektiviseringsdirektiv. NOVAP mener det er viktig at OED vurderer disse siste direktivene fra EU før forslag om lovendring sendes til Stortinget. Vi håper departementet prioriterer en rask implementering av disse direktivene i Norge. Departementet skaper mye unødvendige merarbeid for byggebransjen når Norge ligger langt bak resten av Europa i implementering av EU-direktiver. Det samme gjelder utvikling av nasjonale standarder for energiberegninger som bygger på europeiske standarder. Byggenæringen har eksempelvis et stort behov for å få revidert NS 3031: Bygningers energiytelse. NOVAP sitter for øvrig i Standard Norge komiteen som har ansvar for å videreutvikle og oppdatere denne standarden.

De nordiske landenes samarbeid om energi er unikt og har en lang historie. En rapport utarbeidet av Jorma Ollila på bestilling fra Nordisk råd framhever at målsetningen må være å skape det smarteste energisystemet i verden i Norden, og å finne de mest kostnadseffektive løsningene på vei mot en grønn lavkarbonøkonomi. Ollila mener de nordiske landene kan fungere som en visjonær trendsetter ved å bygge et smart energisystem i vår region. NOVAP støtter disse målsetningene, men vil påpeke at dette ikke kan oppnås når Norge ligger så langt bak våre naboland hva gjelder implementering av relevante EU-direktiver.

Forslag til endringer i lovteksten

NOVAP støtter forslaget om å senke arealgrensen for synlig energimerke i offentlige bygg fra 1 000 m² til 250 m².

NOVAP støtter forslaget om at bygg som ofte besøkes av allmenheten og er over 500 m² får krav til synlig energimerke. Vi støtter departementet sin definisjon av byggekategorier iht. NS 3031:2014 som faller innenfor denne kategorien.

NOVAP støtter forslag til endringer når det gjelder energivurdering av tekniske anlegg. Samtidig vil vi påpeke at bygningsenergidirektivet fra 2018 på dette området er mer relevant i forhold til dagens situasjon hvor det tas høyde for mer bruk av varmepumper. Det er viktig at lovendring tar høyde for implementering av siste versjon av bygningsenergidirektiv.

NOVAP støtter at det innføres krav til alle varmeanlegg, ikke bare anlegg med kjel som oppvarmes med fossilt brensel. Vi forutsetter at denne bestemmelsen da også omfatter varmepumper.

NOVAP støtter forslag til endring slik at store foretak får krav om energikartlegging og vi støtter forslaget om å benytte EUs definisjon i forhold til store foretak. Det er viktig at foretak som skal ha støtte fra Enova på forhånd har foretatt en energikartlegging i tråd med denne bestemmelsen.

NOVAP støtter departementets forslag om at det åpnes for å fastsette krav til individuell måling i forskrift.

Med vennlig hilsen

Rolf Iver Mytting Hagemoen
Norsk Varmepumpeforening
E-post: river@novap.no